

στο μικροσκόπιο...



Ηγέτης ή εφελτήριο ουτιδανών;

Του Χρηστού Γιανναρά

Το ΠΑΣΟΚ μοιάζει να ήταν το μοιραίο στη νεώτερη ιστορία του Ελληνισμού κόμμα. Εισήγαγε τον λαϊκισμό στην πολιτική, και μάλιστα σε στιγμή κρίσιμη, ίσως την κρισιμότερη για το μέλλον των Ελλήνων: Όταν η Ελλάδα, ενάντια σε κάθε λογική, γινόταν δεκτή στον εταιρισμό των ισχυρότερων τότε της Ευρώπης κρατών.

Λαϊκισμό λέμε την αλλοτρίωση της πολιτικής σε ψηφοθηρικό εκμαυλισμό των πολιτών, σε κατά προτεραιότητα προσπάθεια να κολακευτούν οι ενστικτώδεις ενορμήσεις του ανθρώπου, ο πρωτογονισμός της ιδιοτέλειας. Το ΠΑΣΟΚ θεσμοποίησε και εξιδανίκευσε αυτό τον παλιμπαρβαρισμό, την καταναλωτική απληστία και τον αμοραλισμό ως αποκλειστικό στόχο της ανθρώπινης ύπαρξης και συνύπαρξης: Ισοπέδωσε κάθε αξιοκρατική ιεραρχία, κάθε διάκριση του ικανού από τον ανίκανο, του εργατικού από τον ράθυμο, του τίμιου από τον φαύλο. Κατάργησε κάθε κριτήριο ποιότητας, κάθε έλεγχο της αντικοινωνικής συμπεριφοράς, αποσάθρωσε τη λειτουργία του κράτους, απαξίωσε τον μόχθο της δημιουργίας, καταδίκασε την ελληνική κοινωνία σε αποκλεισμό από τον εκσυγχρονισμό και την πρόοδο. Δεν ήταν κόμμα, ήταν λοιμική.

Λοιμική σημαίνει τη ραγδαία και απροσμάχητη εξάπλωση της βλάβης ή του νοσήματος. Ο εκπασοκισμός του συνόλου ελλαδικού πολιτικού συστήματος ήταν ταχύτατος και εντυπωσιακός: Τα κόμματα της δήθεν Αριστεράς, στερημένα τον μπούσουλα της σοβιετικής πατρωνίας και με ανήκεστο τον ευνουχισμό της σκέψης και της φιλοπατρίας, έσπευσαν να πλειοδοτήσουν σε πρωτογονισμό: Επέδυσαν ψηφοθηρικά στον γκανγκοτερικό λαϊκισμό που εκβιάζει τους πάντες δήθεν εξ ονόματος πολλών (αόριστα των «εργαζομένων»!) προκειμένου να ευνοήσουν τους καριέριστες της αυλής τους. Όσο για τη Ν.Δ., αυτή πανικόβλητη έσπευσε να απεμπολήσει κάθε ιδεολογική ραχοκοκαλιά και πολιτική ταυτότητα, προκειμένου να μιμηθεί τον τελεσφόρο πασοκικό λαϊκισμό και αμοραλισμό. Ετσι, πρόσφερε στέγη και στον Κωνσταντίνο Μητσοτάκη, τον εξέλεξε αρχηγό της με τη λογική, όπως οι ίδιοι έλεγαν: «το ένα σαΐνι να φάει το άλλο».

Ο εκπασοκισμός της Ν.Δ. ήταν το πολιτικό έγκλημα που μετέτρεψε τη λοιμική του λαϊκισμού σε πανδημία – καθήλωσε την ελληνική κοινωνία, για ένα τέταρτο του αιώνα, στην πολιτική υπανάπτυξη και αθλιότητα.

Δεν διανοήθηκε ποτέ η Ν.Δ. να αντιπολιτευθεί το ΠΑΣΟΚ ούτε στα πιο εγκληματικά του ενεργήματα: το μόνο που την ενδιέφερε ήταν να γίνει και η ίδια ένα πιο βουλιμικό για διαχείριση της εξουσίας ΠΑΣΟΚ. Κανένας από τους έξι ως τώρα αρχηγούς της δεν είχε τις προϋποθέσεις και το ανάστημα να αντιτάξει κοινωνική αντιπρόταση στον λαϊκισμό και αμοραλισμό, εναλλακτική πολιτική οπτική – κορυφαία έκπληξη στις πρόσφατες διεργασίες για την εκλογή του έβδομου αρχηγού ήταν η στήριξη που πρόσφεραν στον μητσοτακισμό συμβολικά του καραμανλισμού ονόματα (Εβερετ, Πολύδωρας, Χατζηδάκης).

Τη δυναμική του ακατάσχετου εκπασοκισμού μοιάζει να ανέτρεψε ο θυμός των ψηφοφόρων της Ν.Δ. Αυτός ο θυμός έφερε στην αρχηγία τον Αντώνη Σαμαρά και τον χρεώνει με την ευθύνη να αντιπαλαίψει επίτελους την ντροπιαστική παρακμή στην οποία βυθίζεται ακάθεκτα ο ελλαδικός πολιτικός βίος και μαζί του η ελληνική κοινωνία. Το η-



γετικό ανάστημα που απαιτεί ένα τέτοιο αντιπάλασμα, δεν έχει δείξει ως τώρα ο Σαμαράς να το διαθέτει. Όμως, η πείρα της ανεπάρκειας πρέπει να τον διδάξει ότι μεγάλος μπορεί να αναδειχθεί και ο ηγέτης με το χάρισμα να λειτουργεί επιτελικά: να ξέρει να διαλέγει ανθρώπινη ποιότητα συνεργατών ασυμβίβαστα υψηλή.

Εχουμε ανάγκη από ηγετική ευπρέπεια, την αρχοντιά της ανιδιοτέλειας. Ανάγκη για φρόνημα ελληνικό: απήχημα οικείωσης του πολιτισμού των Ελλήνων, γλώσσα ελληνική («δεν έχ' η ανθρωπότης τιμιότεραν»). Και λόγο πολιτικό λιτό, ειλικρινή, καίριο, με αυτοκριτική ετοιμότητα – στους αντίποδες του «μπαλκονάτου». Ξέρουμε, το ξέρει και ο Αντώνης Σαμαράς, ότι το κόμμα στο οποίο ανέλαβε να ηγηθεί είναι σάπιο. Ξέρουμε και ξέρει πως αν δεν βάλει μαχαίρι, αν θελήσει να χαϊδέψει την ανικανότητα και τη σήψη, θα οδηγηθεί νομοτελειακά εκεί που οδηγήθηκε και ο θλιβερός του προκάτοχος λογαριάζοντας την ατολμία για «σύνεση».

Οι προβεβλημένοι του κόμματος που στήριξαν τον Σαμαρά ως υποψήφιο έ-

χουν την ευγνωμοσύνη των εχεφρόνων, αλλά δεν παύουν να είναι κραυγαλέα άσχετοι με το επίπεδο νοημοσύνης, ανιδιοτέλειας και καλλιέργειας που απαιτείται για να εξυγιανθεί το σάπιο κόμμα και να ανασυνταχθεί πολιτικά.

Ανασύνταξη σημαίνει να αποκτήσει πολιτική ραχοκοκαλιά, κοινωνικούς στόχους: όραμα συγκεκριμένο και ρεαλιστικό άξιο να το πιστέψουν, να το εμπιστευθούν, να το παλαίψουν οι πολίτες. Με χιλιοφθαρμένες, σπιθαμιαίες φιγούρες ενδοκομματικών υποστηρικτών, κομματική ανασύνταξη δεν γίνεται.

Η Ν.Δ. ήταν εκ γενετής κόμμα προσωποπαγές, φτιαχτήκε για να υπηρετήσει τη μοναρχία του ιδρυτή της. Δεν είχε ποτέ πολιτική ταυτότητα, πρόταση ή οπτική διαφορετική από τα υπόλοιπα κόμματα. Δεν είχε ποτέ απάντηση στο ερώτημα: τι θετικό, τι γόνιμο προσπορίζει σήμερα στον Ελλαδίτη η ελληνικότητά του, ποια στοιχεία ελληνικής ιδιαιτερότητας (γλώσσα, Ιστορία, κατάλοιπα εθισμών του κάποτε πολιτισμού του) μπορούν να λειτουργήσουν σήμερα με τη δυναμική δημιουργικής πα-

ρέμβασης στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Τι έχει να αντιτάξει η Ν.Δ. στον εθνομηδενισμό του ΣΥΡΙΖΑ ή του αλγεινού ντουέτου Άνας Διαμαντοπούλου - Θάλειας Δραγώνα.

Ο Αντώνης Σαμαράς θα αναδειχθεί ηγέτης, αν, έστω και μόνο, απαλλάξει τη Ν.Δ. από το σύνδρομο κατωτερότητας που τη διακατέχει απέναντι στην εντόπια καπηλεία της Αριστεράς: Να αντιτάξει επιτέλους πολιτική θέση, ιστορικά και κοινωνικά ξεκάθαρη, για το ζαχαριαδικό πραξικόπημα που ματοκύλισε τη χώρα, προκειμένου να την εντάξει στατικά στον σοβιετικό «παράδεισο». Ξεκάθαρη στάση για το πόσο «δημοκρατικός» ήταν ο βίαια στρατολογημένος στρατός αυτής της ανταρίας και πόσο «δοσίλογοι» και «μοναρχοφασίστες» όσοι Έλληνες θυσιάστηκαν για να μην υποταχθεί η χώρα στον εφιάλη του ολοκληρωτισμού. Ποια σχέση έχει ως σήμερα με την ελευθερία και τη δημοκρατία η ιδεολογία του σταλινισμού και οι «αναθεωρητικές» της παραλλαγές που δυναστεύουν τα πανεπιστήμια, τα σχολεία, τα ΜΜΕ ασκώντας ωμή ιδεολογική τρομοκρατία και κτηνώδη φυσική βία.

Να καταδικάσει η Ν.Δ. το παρακράτος της Δεξιάς, έκγονο τότε της ζαχαριαδικής παραφροσύνης, αλλά να θυμηθεί και το τότε Κέντρο, που προάσπισε τις ελευθερίες του λαού. Να το μιμηθεί σήμερα η ίδια σαρκώνοντας πολιτική πρόταση αντίστασης στην τυραννία της απειλής και της βίας των παλαιοημερολογιτών του Περισσού και των καριεριστών της Κουμουνδούρου.

Επί είκοσι τρία χρόνια το κόμμα στο οποίο κλήθηκε να αρχηγεύσει ο Αντώνης Σαμαράς αποδείχθηκε ολοφάνερα ανύπαρκτο πολιτικά, κόμμα σπιθαμιαίων καιροσκοπών. Δεν επιδέχεται παρά μόνο επανίδρυση. Θα την τολμήσει;